

ERINDRINGSBIO

ET FILMTILBUD TIL MENNESKER MED DEMENS

FILMPAKKE

NORDJYLLAND

Fra filmen 'Vagt ved havet', Jørgen Vestergaard, 1965.

Introduktion

ErindringsBio er et filmtilbud til mennesker med demens sammen med pårørende, plejepersonale og frivillige. Det er for alle, der kan lide at se film, som kan sætte gang i erindringer og samtaler om det levede liv.

Filmpakkerne i ErindringsBio giver dig mulighed for at styrke samværet med og blive klogere på et menneske, der lever med demens. ErindringsBio er baseret på principper for reminiscensmetoden, som går ud på at styrke funktionsniveau og trivsel hos mennesker med demens gennem brug af deres egen livshistorie. Med ErindringsBio gør man det helt konkret ved at vække minder til live med filmklip fra barndommen og ungdommen – en tid, de fleste mennesker med demens stadig vil kunne genkalde sig.

ErindringsBio byder på udvalgte dokumentariske filmklip. Filmene følges op af spørgsmål om egne erindringer på baggrund af det, I har set. Filmene og den efterfølgende snak skaber rammen for en fælles oplevelse, der styrker identitetsfølelsen og højner livsglæden hos alle, som ser med.

Tag på en fælles rejse tilbage i tiden!

FILMPAKKENS INDHOLD

Filmpakken viser Nordjylland og omegn gennem syv film og filmklip fra 1940'erne til 1970'erne med tilhørende dialogmateriale.

Filmene kan findes her: <https://www.danmarkpaafilm.dk/erindringsbio/nordjylland>

For at sikre en god samtale mellem deltagerne anbefaler vi grupper på to til fem deltagere.

Filmpakkens indhold er inddelt i tre niveauer:

- Korte filmklip
- Film og billedkort
- Find filmklip fra din hjemstavn

De tre niveauer indeholder film og materiale af varierende længde og med forskellige grader af kompleksitet. Dermed er de tilpasset mennesker med demens i forskellige stadier. Du kan læse mere under 'Sådan bruger du de tre niveauer'.

Filmpakkens indhold kan fint deles over flere visninger. Det er dig som pårørende, frivillig eller plejepersonale, der guider filmvisningen og samtalen. Det står dig frit for at vælge niveau, film og spørgsmål fra, som du vurderer ikke egner sig til den eller de personer, du ser filmene med. Du skal dog som udgangspunkt ikke være tilbageholdende med at vise en film eller stille et spørgsmål. Formålet med ErindringsBio er at skabe en god fælles oplevelse, men også at stimulere personer med demens kognitivt og lære dem bedre at kende. Spørgsmålene i filmpakken skal med andre ord opfattes som springbræt til gode, personlige samtaler, hvor glæden ved at fortælle står i centrum.

SÅDAN BRUGER DU DE TRE NIVEAUER

Niveau 1: Korte filmklip

Her finder du en række korte klip på omkring 1-3 minutter. Til hvert klip følger tre til fire spørgsmål, som du kan stille, efter at klippet er vist, for at sætte en samtale i gang. Spørgsmålene er vejledende og kan sagtens erstattes og suppleres af spørgsmål, du selv finder på. Og du kan altid starte med det åbne spørgsmål: "Hvad fik denne film dig til at tænke på?"

- Både film og spørgsmål på dette niveau er nemme at gå til og kan bruges sammen med mennesker med en kort opmærksomhedshorisont.

Niveau 2: Film og billedkort

Her finder du en film på omkring 5-12 minutter. Da filmen er lidt længere, kan det være svært at huske alt indholdet. Derfor får du en række billeder fra filmen med tilhørende spørgsmål, som I kan kigge på sammen efterfølgende. Spørgsmålene er vejledende og kan sagtens erstattes og suppleres af spørgsmål, du selv finder på.

- Filmene har en længde, der for nogle kan være udfordrende. Her kan billedkortene forhåbentlig fungere som pejlemærker, så selv mennesker med en kort hukommelseshorisont kan få noget ud af oplevelsen.

Niveau 3: Find filmklip fra din hjemstavn

Her har du muligheden for at se film fra din hjemegn ved at gå på opdagelse på Danmarkskortet på sitet 'Danmark på Film'. Kortet indeholder historiske filmklip fra hele landet. Hukommelsen er særligt knyttet til steder, så derfor kan kortet være et godt værktøj til at vække minder.

Der er ikke forberedt spørgsmål til dette niveau, da det er helt op til jer selv, hvad I vælger at udforske: Film fra den nære hjemstavn, en landsdel eller det foretrukne sommerferiested. Udvalg derfor i fællesskab de klip, som vækker nysgerrighed og kan starte en samtale.

- Bemærk, at du her bevæger dig ud af ErindringsBio-universet og ind på 'Danmark på film'-sitet, der indeholder mange forskelligartede filmklip. Her er klippene ikke udvalgt efter demensvenlige kriterier, og nogle klip kan derfor have negativt indhold – vær opmærksom på dette.
På grund af kompleksiteten i at bevæge sig rundt på Danmarkskortet, kan dette niveau være svært at følge for mennesker med fremskreden demens.

INSPIRATION TIL SAMTALE

NORDJYLLAND

INTRODUKTION – KAN LÆSES HØJT, FØR I GÅR I GANG

Brusende bølger omgiver kysterne på begge sider af Danmarks nordligste landsdel. Havet er på en og samme tid et stormfuldt bekendtskab og et yndet udflugtsmål for badeglade feriegæster. Mere stille vand kan man finde i Limfjorden, hvor fisk og ål lokkes på kroge og i net mellem øer og halvøer. I denne filmpakke har vi samlet en række film om Nordjylland. Du kan bl.a. komme med på fisketur på Vesterhavet og tømme åluser i Limfjorden. Derefter kan du tage med til Fagenes Fest i købstaden Brønderslev eller se smukke gamle bygningsværker i de levende handelsgader i Aalborg.

KORTE FILMKLIP

'Korte filmklip' indeholder en række klip på omkring 1-3 minutter. Til hvert klip følger tre til fire forslag til spørgsmål, som du kan stille efter klippet for at sætte en samtale i gang. Spørgsmålene er vejledende og kan sagtens erstattes og suppleres af spørgsmål, du selv finder på. Og du kan altid starte med det åbne spørgsmål: "Hvad fik denne film dig til at tænke på?"

KLIP NR. 1 — Limfjorden

Instruktør: Henning Carlsen, 1961, 2 min. (med speak/reallyd)

Åluserne i Limfjorden giver et vældigt udbytte. Ved fjordens havnebyer mødes fiskere fra Limfjorden og Vesterhavet til fiskeauktion.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Har du fisket som en del af dit arbejde eller i din fritid?
- Kan du lide at spise fisk? Hvilke?
- Har du prøvet at være på fiskeauktion eller andre auktioner? Fortæl om det.
- Hvilket erhverv var vigtigt for din hjemstav? Har du arbejdet med det?

KLIP NR. 2 — Himmerland

Instruktør: Ebbe Larsen, 1969, 4 min. (med speak/reallyd)

Halvøen Himmerland har en særegen natur, der adskiller den fra de nærliggende områder. Filmen viser og fortæller om alt fra vandløb til fjorde, fra Rold Skov til Lille Vildmose.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Fortæl om naturen der, hvor du er vokset op.
- Hvad synes du, er det dejligste ved naturen?
- Hvordan vil du beskrive din hjemstavn? Hvad er skønt netop der?
- Fortæl om en udflugt du har været på. Hvor gik turen hen og med hvem?

KLIP NR. 3 — Aalborgfilmen

Instruktør: Preben Frank, 1947, 3 min. (uden lyd)

Stemmingsbilleder fra Aalborg by. Det er en solrig dag, og folk går på Algade foran byens gamle huse og velkendte bygninger, bl.a. Budolfi Kirke og Jens Bangs Stenhus.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Hvad er dit forhold til Aalborg? Har du boet der eller besøgt byen?
- Hvilke seværdigheder har du besøgt i Aalborg? Fortæl om det.
- Fortæl om den by, du handlede i som ung. Hvad købte du, når du var ude og handle: tøj, mad eller andet?
- Har du arbejdet mest i byen eller på landet? Fortæl om det.

KLIP NR. 4 — Klitmøller ved Vesterhavet

Instruktør: Jørgen Vestergaard, 1965, 4 min. (med reallyd/speak)

En indblik i livet ved Vesterhavet omkring Klitmøller. Et barskt stormvejr er under opsejling, så fiskerkutterne trækkes op på stranden, mens et redningsfartøj klargøres og søsættes.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Hvad er dit forhold til Vesterhavet? Har du boet tæt på det?
- Kunne du lide at bade som barn og ung? Hvor badede du henne?
- Har du arbejdet på et skib eller en båd, eller kender du nogen der har? Fortæl om det.
- Fortæl om et ekstremt vejrfænomen, du har oplevet som barn. F.eks. snestorm, orkan eller høj vandstand.

KLIP NR. 5 — Brønderslev

1966, 3 min. (uden lyd)

Filmoptagelser af Fagenes Fest-optoget gennem Brønderslev i 1966. Optoget går gennem Bredgade, efter at pigegarden har underholdt.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Fortæl om der, hvor du voksede op. Var det i byen eller på landet?
- Hvilken boligtype boede du i som barn? F.eks. gård, hus eller lejlighed.
- Hvor mange boede I sammen i dit barndomshjem?
- Har du mestret et håndværk enten i dit arbejdsliv eller i din fritid?

KLIP NR. 6 — Familieliv på Læsø

Instruktør: Katia Forbert Petersen, 1979, 4 min. (med reallyd/musik)

Lena er født i Sverige og er flyttet til Læsø for kærligheden. Hendes mand er fisker og bruger meget tid på havet. Derfor må Lena være hjemmegående og passe børnene.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Hvad er dit forhold til Læsø? Har du boet der eller besøgt øen?
- Har du eller din familie prøvet at flytte til et nyt sted pga. arbejde eller kærlighed?
- Har du eller din partner været hjemmegående? Hvis ja, fortæl om det.
- Har du været gift? Hvis ja, fortæl om dit ægteskab.

FILM OG BILLEDKORT

Herunder finder du billedkort, som I kan kigge på sammen efter filmen på omkring 8-12 minutter. Billedkortene indeholder spørgsmål, som kan bruges til at starte en samtale. Og du kan altid starte med det åbne spørgsmål: "Hvad fik denne film dig til at tænke på?"

FILM — Skagen 72

Instruktør: Claus Weeke, 1973, 12 min. (med reallyd)

Filmen er en stemningsfuld rejse gennem Skagen by og den omkringliggende natur. Der er fodspor i sandbankerne ved stranden, og både tøj og rødspætter hænger til tørre på tørresnore. I byens små hjem er der dækket fint op til frokost, og en lille pige spiller på klaver.

Apoteket i Skagen by, der ligger i krydset mellem Sankt Laurentii Vej og Skolevej.

**Hvad er dit forhold til Skagen?
Har du boet der eller været på
besøg?**

Maleriet 'En strandpromenade' af skagensmaleren Michael Ancher.

**Hvad er dit forhold til
Skagensmalerne og kunst i det
hele taget?**

En lille pige spiller på klaver i sit hjem i Skagen.

Har du haft en kreativ fritidsinteresse som barn og ung? F.eks. musik, keramik eller poesi? Fortæl om det.

Fodspor i sandklitterne ved Skagen.

Fortæl om en udflugt du har været på. Hvor gik turen hen?

FIND FILMKLIP FRA DIN HJEMSTAVN

Her finder du et Danmarkskort fyldt med røde knappenåle. Hver nål åbner et historisk filmklip, som er optaget på lige præcis dette sted.

Hukommelse har en særlig forbindelse med fysiske og geografiske steder. At genbesøge steder med mange minder kan derfor være givende i reminiscensarbejde.

Rejsen starter i Nordjylland, og derfra kan I selv vælge, hvad I vil udforske: Om det skal være filmklip fra den nære hjemegn, en hel region eller det foretrukne sommerferiested et helt andet sted i landet.

Du finder kortet her: <https://www.danmarkpaafilm.dk/kort>

Bemærk, at der ikke er forberedt spørgsmål til de enkelte film. Fokuser derfor på at finde filmklip, som vækker nysgerrigheden, da de fungerer bedst til at vække minder og starte en samtale. Og du kan altid starte med det åbne spørgsmål: "Hvad fik denne film dig til at tænke på?"

NB: Du bevæger dig her ud af ErindringsBio-universet og ind på 'Danmark på film'-sitet, der indeholder mange forskelligartede klip, som ikke er udvalgt efter demensvenlige kriterier, så vær opmærksom på dette.